

Az európaiak ellentmondásosan viszonyulnak a szellemi tulajdon fontosságához

Az európai polgárok ugyan elismerik a szellemi tulajdon fontosságát, ugyanakkor bizonyos esetekben annak megsértését is elfogadhatónak tartják – olvasható a 2013. október 25-én megjelent *Európai polgárok és a szellemi tulajdon: észlelés, tudatosság és magatartás* című kutatási jelentésben, melyet a Szellemi Tulajdoni Jogsértések Európai Megfigyelőközpontja készített.

A Belső Piaci Harmonizációs Hivatal (BPHH) megbízásából a Szellemi Tulajdoni Jogsértések Európai Megfigyelőközpontja által 26 500, 15 évesnél idősebb személlyel végzett európai felmérés szerint a válaszadók 86%-a egyetért azzal, hogy a szellemi tulajdon védelme fontos, mert hozzájárul a termékek és szolgáltatások minőségének javításához. A megkérdezettek 69%-a azért ismeri el a szellemi tulajdon védelmének fontosságát, mert hozzájárul a munkahelyteremtéshez és a gazdasági növekedéshez. Ebből következően elítélik a szellemi tulajdonjogot sértő magatartást.

Az európaiak 96%-a úgy gondolja, hogy a szellemi tulajdon fontos, mivel a feltalálók, az alkotók és az előadóművészek támogatásával ösztönzi az innovációt és a kreativitást.

A maga nemében az Európai Unióban úttörőnek számító felmérés azonban arra is rámutat, hogy egyéni szinten az európaiak átlagosan 34%-a úgy véli, a hamisított áruk vásárlása elfogadhatónak tekinthető, ha így pénzt takaríthatnak meg.

Szintén népszerű az a felfogás, miszerint a szellemi tulajdon főként az elit – nagyvállalatok, sikeres művészek – érdekeit szolgálja: az európaiak csupán egytizede véli úgy, hogy a szellemi tulajdon védelméből, és a jogszabályok érvényesítéséből a legtöbb haszna a fogyasztóknak származik. Emiatt az európaiak 38%-a úgy véli, a hamisított áruk vásárlása a piacvezérelt gazdaság elleni tiltakozásként indokoltnak tekinthető.

Az európaiak 22%-a szerint az illegális forrásból való letöltés elfogadható, ha nincsen legális alternatíva a tartalmak megszerzésére, illetve 42% szerint elfogadható, ha személyes használatra történik. Ezek az arányszámok a 15-24 éves korosztály esetében különösen magasak.

Az európaiak tehát elfogadják azt, hogy a szellemi tulajdonjogok országuk gazdasági és társadalmi szervezetének fontos pillérét alkotják, támogatóan viszonyulnak a kapcsolódó szabályokhoz és azok érvényesítéséhez, ugyanakkor több mint harmaduk elfogadhatónak tartja a szellemi tulajdonjogot sértő magatartást, amikor az egyénre lebontva értékeli azt. A két felfogás közötti különbség a felmérés szerint azzal a ténnyel magyarázható, hogy a megkérdezettek közül sokan úgy vélekednek, a szellemi tulajdonjog védelméből személyes előnyük nem származik, illetve a szellemi tulajdon rendszere elvárásaiknak nem felel meg az olyan területeken, mint az ár, elérhetőség, minőség vagy a választék.

António Campinos, a Belső Piaci Harmonizációs Hivatal (BPHH) elnöke erről így nyilatkozott: „A felmérésből kiderül, hogy míg a szellemi tulajdon Európa egyik legértékesebb vagyona, rendszeresen megkérdőjelezi annak jelentőségét. Bízunk abban, hogy ezen adatok segítségével hatékonyabbá válik a szellemi tulajdonjogi jogsértések elleni együttes fellépésünk, ahol mindenkinek jut szerep”.

A magyar adatok kapcsán a kutatási jelentés rávilágít arra, hogy a magyar fogyasztók az európai átlaghoz (24%) képest többen (27%) gondolják úgy, hogy elfogadható hamisítványokat vásárolni, amennyiben az eredeti termékek ára túl magas.

Szintén szignifikáns adat a letöltésekkel kapcsolatban, hogy a magyarok csupán egytizede (12%) gondolkozott el azon, miközben zenét vagy filmet töltött le az internetről az elmúlt egy évben, hogy az oldal legális volt-e, továbbá a letöltők csupán 7%-a jutott el odáig, hogy a weboldal legalitásának utána is nézzen.

Bendzsel Miklós, a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala elnöke és a Hamisítás Elleni Nemzeti Testület elnökhelyettese a kutatási jelentés adataiból kiemelte, hogy „a magyarok szinte fele (47%) ért egyet azzal a megállapítással, hogy hamis termékek vásárlása tiltakozás és egyben ellenállás a piacvezérelt gazdasággal és a nagy prémiummárkákkal szemben, míg az európaiak csupán átlagosan 38%-a vélekedik erről hasonlóan. Ez a szám igen magas, ami még mindig azt mutatja, hogy a magyar fogyasztók nem értik pontosan, miért fontos a szellemi tulajdon védelme. A jogsértések elleni fellépés, a hamis termékek, illetve a szerzői jogi tartalmak illegális internetes forrásokból való megszerzésének visszaszorítása nemcsak makrogazdasági szinten fontos, de az egyes fogyasztók életére is jelentős befolyással van.”

Az Európai polgárok és a szellemi tulajdon: észlelés, tudatosság és magatartás című kutatási jelentés és magyar nyelvű összefoglalója elérhető a Hamisítás Elleni Nemzeti Testület weboldalán: <http://www.hamisitasellen.hu/2013/11/az-europaiak-ellentmondasosan-viszonyulnak-a-szellemi-tulajdon-fontossagahoz/>

A kutatás a BPHH és az Európai Szabadalmi Hivatal által szeptemberben végzett tanulmányt követi, amely arra világított rá, hogy a szellemi tulajdonjogot előtérbe helyező iparágak körülbelül 76 millió európai álláshelyet támogatnak és az európai gazdasági teljesítmény 39%-át generálják. A tanulmány és összefoglalója elérhető itt: <http://www.hamisitasellen.hu/2013/10/az-unios-gdp-39-at-a-szellemitulajdon-intenziv-agazatok-biztositjak/>

Kiadta a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala és a Hamisítás Elleni Nemzeti Testület – 2013. november. 25.